

SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA REGISTRE GENERAL
08/10/2012
EIXIDA NÚM. 58306

Conselleria d'Hisenda i Administració Pública
Hble. Sr. Conseller
C/ Palau, 14
VALENCIA - 46003 (València)

=====
Ref. queixa núm. 1208814
=====

Assumpte: impagament de ajudes per a l'adquisició de llibres de text.

Hble. Sr.,

Vam rebre en esta institució un escrit de queixa signat per la Sra. (...), que va estar registrat amb el número indicat més amunt.

Substancialment exposava els fets i les consideracions següents:

- "Que de conformitat amb el que està previst per l'Ordre 93/2010 de la Conselleria d'Educació (DOCV de 30 de desembre de 2010), va sol·licitar una ajuda per a l'adquisició de llibres de text per al seu fill, (...) (matriculat a l'IES "L'Estació" d'Ontinyent).
- Que l'apartat 14 de l'annex d'esta Ordre assenyala, literalment, que: "el procediment de pagament de les ajudes previstes en l'Ordre es realitzarà al començament del curs 2011-2012".
- Que el curs va començar el 14 de setembre i que en la data de formular la seua queixa davant d'esta institució, no li havia estat abonada l'esmentada ajuda".

En considerar que la queixa reunia els requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa, i li'n vam donar trasllat de conformitat amb el que determina l'article 18.1 de la llei esmentada, a la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, a fi de contrastar les al·legacions formulades per la persona interessada, i per demanar que ens remetera informació suficient sobre la realitat d'aquelles i de la resta de circumstàncies concurrents en este supòsit.

La comunicació rebuda de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació (Direcció General d'Ordenació i Centres Docents), donava compte del següent:

“Al gener del 2011 l'alumne (...) va presentar la sol·licitud d'ajudes de llibres de text per al curs 2011/2012 en l'Institut d'Educació Secundària “L'Estació” d'Ontinyent, convocada per l'Ordre 93/2010 de 14 de desembre de la Conselleria d'Educació, que regula la convocatòria d'ajudes de llibres de text de l'alumnat d'educació secundària obligatòria, escolaritzats en un centre públic o privat concertat de la Comunitat Valenciana, per al curs 2011/2012 (DOCV núm. 6428 de 30 de desembre).”

Per Resolució de 7 de juny del 2011 del director general d'Ordenació i Centres Docents de la Conselleria d'Educació, es resol la Fase A de la convocatòria d'ajudes de llibres de text per a l'alumnat d'educació secundària obligatòria (DOCV núm. 6539 de 9 juny), per al curs 2011/2012, i l'alumne va aparèixer en les llistes definitives annex I, que es va publicar en el tauler d'anuncis de l'Institut d'Educació Secundària “L'Estació” d'Ontinyent, com a alumne beneficiari.

Des de la Direcció General d'Ordenació i Centres Docents es van realitzar totes les propostes de pagament, perquè tots els alumnes pogueren rebre les ajudes en els comptes corrents detallades en cada sol·licitud, a principi del mes de setembre de 2011.”

La Conselleria d'Hisenda i Administració Pública va emetre el dictamen següent:

“En data 26/06/2012 es rep en la Subdirecció General de Tresoreria, nota de servici interior de la Secretaria Autònoma d'Hisenda i Pressupostos, que adjunta Queixa de la Sra. (...) sobre retard en el pagament de les ajudes concedides per a l'adquisició de llibres de text.

La interessada reclama el pagament d'una subvenció concedida per la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació de la Generalitat Valenciana en concepte d'ajuda per a l'adquisició de llibres de text a l'empara de l'Ordre 93/2010 de 14 de desembre de la Conselleria d'Educació (DOCV de 30 de desembre de 2010) que va ser reconeguda per la Resolució de data 7 de juny de 2011 del director general d'Ordenació i Centres Docents i que en data de hui no ha rebut.

La Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació informa que s'han realitzat totes les propostes de pagament perquè els alumnes puguen rebre les ajudes en els comptes corrents detallats en cada sol·licitud.

La Generalitat, que procedix a realitzar els pagaments de la manera més ràpida possible dins de les línies de liquiditat disponibles, assenyala que el document es troba pendent de pagament, i d'acord amb el que disposa l'art. 43.1 de la Llei d'Hisenda Pública de la Generalitat Valenciana, no li és aplicable el termini de dos mesos des de la data de naixement de l'obligació que este establíx.”

Una vegada conclosa la tramitació ordinària de la queixa, resolem l'expedient amb les dades que estan a l'expedient, per la qual cosa li demane que considere els argument que li expose tot seguit i constitueixen els fonaments de la Resolució amb què concloem:

La Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, en virtut de les competències que té atribuïdes, i a través de l'Ordre 93/2010, de 14 de desembre, va determinar la convocatòria d'ajudes per a l'adquisició de llibres de text a l'alumnat d'ESO, i el programa per a la gratuïtat progressiva dels llibres de text de l'alumnat d'educació primària mitjançant el bo-llibre, ambdós escolaritzats en un centre públic o en un centre privat-concertat a la Comunitat Valenciana per al curs 2011/2012.

La Generalitat Valenciana, a fi de garantir la igualtat de totes les persones en l'exercici del dret a l'educació, amb independència del seu lloc de residència i també independentment de les beques i ajudes a l'estudi convocades pel Ministeri d'Educació amb càrrec als pressupostos de l'Estat, des de fa anys concedeix ajudes per a l'adquisició de llibres de text per a tot l'alumnat de l'ensenyament bàsic amb càrrec als seus propis pressupostos i amb la finalitat d'arribar a la gratuïtat dels llibres de text en el nivell educatiu obligatori per a fer efectiva l'obligació constitucional d'un ensenyament bàsic obligatori i gratuït.

Es per això que ja en el curs 2007/2008 la Generalitat va iniciar un nou sistema de finançament dels llibres de text de l'ensenyament bàsic perquè progressivament s'implantara la gratuïtat dels llibres de text a tot l'alumnat d'ensenyament bàsic a la Comunitat Valenciana, i que en el curs 2009/2010 s'estengué a tota l'Educació Primària.

El programa de gratuïtat de llibres de text fins a la seua total implantació, i tal com recull l'Ordre 30/2010 de 14 de desembre, de la Conselleria d'Educació, coexistiria juntament amb la convocatòria d'ajudes de llibres per a l'alumnat que cursara estudis d'ESO durant el curs 2011/2012.

A l'empara de l'Ordre 93/2010 citada, múltiples pares i mares d'alumnes van sol·licitar les ajudes previstes, i que havien d'abonar-se amb càrrec a la línia de subvenció T0067000, del capítol IV, programa 422.20, denominada "Gratuïtat de llibres de text", del projecte de Llei de pressupostos de la Generalitat per a l'exercici 2011.

No obstant això, el promotor de la queixa que ens ocupa, igual que molts pares i mares els fills dels quals van resultar beneficiaris de les esmentades ajudes, en data de finalitzar el curs 2011/2012 no les han percebut.

L'esmentada circumstància és reconeguda plenament, tant per l'Administració educativa que en 2011 va realitzar les propostes de pagament perquè tots els alumnes pogueren rebre les ajudes en els comptes corrents detallades en cada sol·licitud, com per la Conselleria d'Hisenda i Administració Pública que en el seu informe dóna compte al Síndic que *"el document es troba pendent de pagament"*.

No se li escapa a esta institució que, encara en època de crisi econòmica generalitzada com la que estem patint, la Generalitat ha mantingut estes ajudes a l'estudi i comprén que s'han de fixar uns criteris per a determinar quines famílies es troben en situació de necessitat economicosocial susceptibles de ser beneficiàries de les ajudes consolidades per a l'adquisició de llibres de text i, fins i tot, que s'endurisquen els requisits per a accedir a estes, però el retard d'un any en l'abonament de les ajudes als alumnes que van resultar beneficiaris no pot meréixer l'aprovació d'esta institució, com ha quedat dit, tot i ser conscients de les dificultats per les quals travessa la hisenda autonòmica per

a fer front al pagament puntual d'ajudes, beques i subvencions reconegudes als ciutadans.

Així mateix, no podem deixar de recordar que l'article 27 de la Constitució espanyola reconeix tots els ciutadans el dret a l'educació i els beneficiats en són tots els espanyols sense cap discriminació per raons ideològiques, socials, de sexe, raça o de qualsevol altra índole, com també els estrangers menors d'edat.

L'article 27 de la Constitució espanyola consagra, en definitiva, el dret universal a accedir a un ensenyament bàsic gratuït i obligatori, a obtenir la titulació acadèmica corresponent i a l'accés al sistema públic de beques, ajudes i subvencions.

No obstant això anterior, hem de dir que no és funció d'esta institució determinar el contingut efectiu de les polítiques educatives que cal dur a terme, sinó detectar els problemes suscitats.

En este sentit, correspon a l'Administració educativa, dins el marc de les funcions d'autoorganització que, en este àmbit, li són reconegudes, adoptar les mesures adients per tal de satisfer la demanda existent (real i potencial) d'una educació de qualitat.

Tanmateix, sí que és una constant preocupació d'esta institució les queixes dels ciutadans valencians i encara més en l'actual conjuntura econòmica, el denominador comú de la qual és la tardança a satisfer les beques, ajudes i subvencions a l'estudi, sobretot aquelles relatives als servicis complementaris de menjador escolar o per a adquirir llibres de text.

I, en este sentit, el Síndic de Greuges entén que un dels aspectes bàsics que ha de presidir l'actuació dels poders públics en matèria educativa ha de ser, precisament, fomentar la igualtat efectiva de tots els ciutadans en l'exercici del dret a l'educació, i arbitrar tots els mitjans necessaris per a remoure els obstacles econòmics que puguen impedir la consecució d'este objectiu i, en conseqüència, la política de beques i ajudes dissenyada pels poders públics ha de partir de criteris vinculats a la capacitat econòmica a l'hora de fixar les condicions d'adjudicació de les subvencions fixades en estes.

En definitiva, i pel que fa als serveis complementaris o a les ajudes assistencials de menjador escolar, cal indicar que el Síndic de Greuges és conscient dels esforços de l'administració valenciana.

En virtut de tot el que hem dit més amunt i atenent a les consideracions exposades per a la defensa i efectivitat dels drets i de les llibertats compresos en el títol I de la Constitució espanyola i II de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, i en l'article 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora del Síndic de Greuges, **SUGERIM** a les **Conselleries d'Educació, Formació i Ocupació i d'Hisenda i Administració Pública** que, adopten totes les mesures que siguen necessàries per garantir les ajudes assistencials per a l'adquisició de llibres de text a les famílies beneficiàries o, si no n'hi ha, establisca un calendari de pagament raonable i, en concret, faça efectiu el pagament a l'alumne (...), matriculat en l'IES "L'Estació" d'Ontinyent, de l'ajuda per a l'adquisició de llibres de text de qual és beneficiari.

Li agraïm que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en què ens manifeste si accepta o no la recomanació que li fem o, si s'escau, les raons que considere per a no acceptar-la.

Perquè en prenga coneixement, li fem saber, igualment, que a partir de la setmana següent a la data en què s'ha dictat esta resolució, la inserirem en la pàgina web de la institució.

Atentament,

José Cholbi Diego
Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana